

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

**Гвардійський орден Червоної Зірки факультет військової підготовки
імені Верховної Ради України Національного технічного університету
«Харківський політехнічний інститут»**

С.Р. Артем'єв

**ДОКУМЕНТАЦІЯ ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ
З ПИТАНЬ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ.
ФОРМИ ДОКУМЕНТІВ**

Навчальний посібник

Харків
2010

Артем'єв С.Р.

- А3** Документація військової частини з питань екологічної безпеки.
Форми документів : Навч. посіб. / С.Р. Артем'єв – Х. : ФВП НТУ «ХПІ»,
2010. – 69 с.

У навчальному посібнику відпрацьовано зразки форм документів начальника служби РХБ захисту – начальника служби екологічної безпеки військової частини з питань екологічної безпеки, що є достатньо важливим та актуальним питанням для випускника факультету військової підготовки у зв'язку з відсутністю систематизованої літератури з вказаного питання.

Навчальний посібник цілеспрямовано призначений для курсантів-випускників напрямку підготовки «Хімія» як майбутніх фахівців РХБ захисту та екологічної безпеки, однак він буде корисним для випускника будь-якого фаху у зв'язку з відсутністю у багатьох військових частинах штатної посади «начальника служби РХБ захисту – начальника служби екологічної безпеки військової частини» та необхідністю виконувати відповідні обов'язки як позаштатна особа відповідно до наказу командира військової частини.

ББК 68.51 я 73

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
1. ЗАГАЛЬНИЙ ПОРЯДОК ПЕРЕВІРКИ ВИКОНАННЯ ПРИРОДООХОРОННИХ ЗАХОДІВ У ВІЙСЬКАХ.....	6
2. ОСНОВНІ ВІДОМОСТІ ЩОДО ВІДПРАЦЮВАННЯ ДОКУМЕНТАЦІЇ НАЧАЛЬНИКА СЛУЖБИ РХБ ЗАХИСТУ – НАЧАЛЬНИКА СЛУЖБИ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ.....	11
ДОДАТКИ.....	17
НАКАЗИ КОМАНДИРА ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ	18
Додаток 1. Зразок порядку оформлення наказу командира військової частини.....	19
Додаток 2. Про призначення відповідального за організацію екологічної безпеки.....	21
Додаток 3. Про організацію виконання заходів екологічної безпеки військової частини.....	23
Додаток 4. Про створення комісії з охорони навколишнього природного середовища та її обов'язках на 2010 рік.....	25
Додаток 5. Про призначення відповідального за радіаційну безпеку військової частині.....	27
Додаток 6. Про організацію радіаційного контролю на території військової частини.....	28
Додаток 7. Про призначення комісії з визначення пільг особовому складу, працюючому з ДІВ.....	29
Додаток 8. Про призначення комісії з перевірки знань особовим складом заходів безпеки під час роботи з ДІВ.....	30
Додаток 9. Про призначення відповідального за прийом, облік та інвентаризацію ДІВ.....	31
Додаток 10. Про проведення Дня довкілля.....	32
Додаток 11. Про упорядкування зберігання і руху промислових відходів в частині	33
Додаток 12. Про створення зведеного загону з ліквідації наслідків застосування противником зброї масового ураження.....	34
ДОКУМЕНТАЦІЯ ПЛАНУВАННЯ ТА ЗВІТУ.....	35
Додаток 13. План проведення Дня охорони навколишнього природного середовища.....	36
Додаток 14. Приклад вказівок вищого штабу (служби) щодо проведення Дня довкілля.....	37
Додаток 15. План проведення Дня довкілля	38
Додаток 16. План заходів щодо охорони природи та раціонального використання природних ресурсів.....	39

Додаток 17. Перспективний план заходів щодо охорони природи та раціонального використання природних ресурсів.....	41
Додаток 18. План вдосконалення забезпечення радіаційної безпеки військової частини	42
Додаток 19. План усунення недоліків згідно акту перевірки дотримання вимог природоохоронного законодавства.....	43
Додаток 20. Загальна структура рапорту начальника служби РХБ захисту – начальника служби екологічної безпеки командирів військової частини про стан екологічної безпеки в частині за місяць	44
Додаток 21. Акт (щоквартальний звіт) перевірки виконання заходів екологічної безпеки у військовій частині	47
Додаток 22. Акт проведення інвентаризації джерел забруднення навколишнього природного середовища військової частини.....	48
Додаток 23. Аналіз стану виконання заходів екологічної безпеки у військовій частині.....	50
Додаток 24. Журнал обліку порушень вимог природоохоронного законодавства військової частини.....	52
ДОКУМЕНТИ СТАТИСТИКИ.....	53
Додаток 25. Донесення про стан екологічної безпеки джерел забруднення навколишнього природного середовища у військовій частині.....	54
Додаток 26. Екологічна картка військової частини.....	56
ІНСТРУКЦІ КОМАНДИРА ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ	57
Додаток 27. З охорони праці під час роботи з джерелами іонізуючого випромінювання.....	58
Додаток 28. З забезпечення радіаційної безпеки	60
Додаток 29. З організації видачі ДІВ на робочі місця	61
Додаток 30. З виконання заходів протипожежної безпеки на складі військово-технічного майна.....	62
Додаток 31. Стосовно порядку дій особового складу під час аварій на залізничному транспорті та на підприємствах з витоком сильнодіючих отруйних речовин (СДОР)	63
Додаток 32. Щодо дій особового складу під час повені	65
Додаток 33. Про порядок провітрювання сховища	66
ВИСНОВКИ	67
ЛІТЕРАТУРА.....	68

ВСТУП

У сучасних умовах існує чітко визначений перелік керівних документів МОУ з питань охорони навколишнього природного середовища, але він не містить узагальненої інформації щодо порядку відпрацювання начальником служби РХБ захисту – екологічної безпеки документації з питань екологічної безпеки і, відповідно, конкретний перелік документації з вказаних питань. Також зразки форм документації різняться одна з одною та містять, відповідно, різний зміст документів.

Ця проблема частково вирішується у сучасних ЗС шляхом надходження у війська різного року вказівок, розпоряджень та телефонограм з вищих штабів та служб, які вимагають чітко дотримуватись запропонованих форм і порядку ведення відповідних документів. Але це тільки рекомендації.

З іншого боку, слід зазначити, що дані вказівки та розпорядження в багатьох випадках мають певні розбіжності та породжують різні форми ведення того чи іншого конкретно визначеного документа.

На колишньому факультеті РХБ захисту та екології в 2004 – 2006 рр. було видано ряд навчальних посібників, де надавалися основні форми та перелік основних документів з питань екологічної безпеки, які повинні відпрацьовуватися у військовій частині, але життя не стоїть на місці, видаються нові керівні документи МОУ з питань охорони навколишнього природного середовища, що, в свою чергу, потребує доопрацювання певних форм документів та систематизації відомостей щодо їх розробки.

Зазначений навчальний посібник узагальнює загальні форми, текстуальну частину та порядок відпрацювання документів начальника служби РХБ захисту – екологічної безпеки військової частини з питань екологічної безпеки, систематизує їх перелік та строки їх відпрацювання (звітності).

1. ЗАГАЛЬНИЙ ПОРЯДОК ПЕРЕВІРКИ ВИКОНАННЯ ПРИРОДООХОРОННИХ ЗАХОДІВ У ВІЙСЬКАХ

1.1. Загальні положення

Перевірка екологічного стану військової частини здійснюється органами екологічної безпеки Збройних Сил України відповідно до вимог чинного законодавства України з природоохоронних питань та вимог наказів (директив) Міністра оборони України щодо організації виконання заходів екологічної безпеки військ і містить:

- перевірку наявності керівних та плануючих документів з питань організації виконання заходів екологічної безпеки;
- огляд території та джерел забруднення;
- документальне відображення результатів перевірки з обов'язковим визначенням оцінки екологічного стану військової частини;
- перевірку знань особового складу військової частини з дисципліни «Основи екологічної безпеки військ» (тільки під час інспектування).

Під час підготовки до перевірки військової частини особа, яка здійснює інспектування, зобов'язана, в першу чергу, ознайомитися з матеріалами (актами) попередніх перевірок щодо виконання заходів екологічної безпеки.

1.2. Документальна перевірка

Перевіряється наявність наступних документів з питань екологічної безпеки військ відповідно до вимог наказу Міністра оборони України № 279 від 9.09.1999 р. «Про затвердження інструкції про порядок перевірки (інспектування) та оцінки стану екологічної безпеки у ЗСУ»:

1. Організаційний та підсумковий накази командира військової частини щодо забезпечення виконання заходів екологічної безпеки (витяги).
2. Наказ начальника гарнізону про закріплення за військовою частиною певної території військового гарнізону (витяг).
3. Наказ про призначення відповідального за виконання заходів екологічної безпеки у військовій частині (витяг).
4. Наказ про призначення відповідального за облік та зберігання ДІВ у військовій частині (витяг).
5. Наказ про допуск особового складу до роботи з ДІВ (витяг) та інші накази залежно від специфіки конкретної військової частини.
6. План заходів щодо охорони природи та раціонального використання природних ресурсів.
7. Перспективний план заходів щодо охорони природи та раціонального використання природних ресурсів.
8. Плани проведення Днів захисту (охорони) навколишнього природного середовища.

9. План проведення Дня довкілля військової частини.
 10. Рапорти командирів частини про стан екологічної безпеки у військовій частині за місяць.
 11. Акти роботи комісії військової частини з перевірки стану екологічної безпеки у військовій частині за квартал (щоквартальні звіти).
 12. Екологічна картка військової частини.
 13. Донесення про стан об'єктів забруднення військової частини.
 14. Журнал обліку порушень вимог природоохоронного законодавства.
 15. Журнал обліку перевіреного на токсичність вихлопних газів автотранспорту та талонів токсичності на автотранспорт військової частини.
 16. Документ про відведення земель під об'єкт МОУ (Державний акт на право користування землею, копія).
 17. Дозвіл на викид забруднюючих речовин у повітря (копія).
 18. Дозвіл на спеціальне водокористування (копія).
 19. Договір на розміщення відходів (копія).
 20. План-конспекти проведення занять з особовим складом військової частини з дисципліни «Основи екологічної безпеки військ».
- Окремо в штабі (управлінні) військової частини звертається увага на:
- наявність у кімнаті чергового частини інструкції щодо ведення радіаційно-хімічного спостереження, таблиці з сигналами спостереження;
 - порядок ведення журналу РХБ спостереження черговим частини;
 - справність приладу РХБ спостереження (ДП-64) в кімнаті чергового частини;
 - укомплектованість скрині з організації РХБ спостереження на випадок тривоги;
 - наявність журналів радіаційного контролю, карток обліку доз опромінення у особового складу, справних та заряджених дозиметрів (ИД-1).

1.3. Об'єкти і питання перевірки

1. ПАРК ОЗБРОЄННЯ І ТЕХНІКИ:

- пункти миття техніки в парках повинні обладнуватись на майданчику з твердим покриттям, з системою зворотного (повторного) використання, мати естакаду для механічного або ручного миття техніки і насосну станцію чи установку для підкачування води, місця для складання відпрацьованого ганчір'я;
- система зворотного пункту миття техніки повинна складатися з відстійників для освітлення води (резервуар очищеної води), нафтовловлювачів (вторинної очистки), грязевідстійників-нафтовловлювачів;
- для вловлювання нафтопродуктів із стічних вод після дощу і миття техніки за відсутності на території парку зливової каналізації, повинні бути обладнані лотки для відведення стічних вод у відстійники-нафтовловлювачі. За відсутності водопровідних і каналізаційних мереж на території парку можуть

бути обладнані водоймища, а для збирання та очищення стічних вод обладнуються відстійники або бетоновані вигрібні ями з нафтовловлювачами. У всіх парках для миття техніки повинна використовуватись вода виключно технічного призначення, забороняється використання для цих потреб питної води;

- наявність приладів контролю токсичності (газоаналізаторів) та димності (димомірів) газів автотранспорту, журналу обліку перевіреного на токсичність вихлопних газів автотранспорту відповідно до ГОСТ 17.2.03 – 87, талонів токсичності автотранспорту;

- обладнання пункту заправки ПММ і справність заправних колонок, наявність лотків з піском;

- акумуляторна – наявність місця зберігання АКБ, порядок зберігання, наявність витяжки, порядок утилізації гальвановідходів, списаних ртутних ламп, акумуляторів, наявність засобів нейтралізації виробничих стічних вод на гальванічних дільницях та акумуляторних станціях, шкідливі речовини виробничих відходів повинні зберігатися у герметичних ємкостях, виготовлених з інертних матеріалів;

- утримання території і всіх елементів парку.

2. СКЛАД ПММ:

- наявність твердого покриття, лотків і нафтовловлювачів у місцях зливання і наливання нафтопродуктів на території складу;

- обвалування навколо надземного і напівзаглибленого резервуарного парку;

- засоби пожежогасіння і пожежні водоймища;

- організація перевірки технічного стану (методом дефектоскопії) резервуарного парку в терміни, які встановлені наказом МОУ № 84 – 1993 р. і проведення випробувань технологічних трубопроводів; наявність актів перевірки зберігання відпрацьованих нафтопродуктів і очищення стічних вод, які містять нафтопродукти;

- обладнане місце для відпрацьованих мастил;

- утримання території.

3. КОТЕЛЬНЯ:

- наявність: затвердженої відповідними посадовими особами експлуатаційної документації;

- наявність дозволу на викид забруднюючих речовин в атмосферу;

- оснащення котельні приладами (установками) пилогазовловлювання та знешкодження шкідливих речовин (очисних установок типу «Циклон» і їх функціонування);

- обладнання нафтовловлювачами котельних на рідкому паливі;

- порядок утилізації твердих відходів (шлаків);

- утримання котельних всередині і навколо них.

4. ДЖЕРЕЛА ВОДОПОСТАЧАННЯ:

- стан системи водопостачання і відповідність її до встановлених норм, наявність водомірних приладів та їх стан, облік водопостачання, кількість та стан артезіанських свердловин та незатампованих свердловин (за їх наявності);
- висновки санітарно-епідеміологічної служби щодо аналізу питної води;
- наявність дозволів на спеціальне водокористування, скиди (викиди) стічних вод;
- наявність огорожі та озеленення території першого поясу зони охорони джерела водопостачання, розміри санітарно-захисних зон та їх стан, наявність експлуатаційної документації, стан агрегатів, механізмів і організація їх технічного обслуговування.

5. КАНАЛІЗАЦІЙНІ ОЧИСНІ СПОРУДИ (КОС) ТА НАСОСНІ СТАНЦІЇ (КНС) (ЗА НАЯВНОСТІ):

- місце збору стічних вод, його відповідність до встановлених норм, склад і санітарно-технічний стан очисних споруд, каналізаційних насосних станцій, колекторів для прийому господарсько-побутових, виробничих і зливних вод;
- наявність пристроїв очищення і знезараження на КОС, періодичність та повнота перевірки якості очищення стічних вод (господарсько-побутових, виробничих та зливних), куди здійснюється їх скид;
- технічний стан, утримання і експлуатація елементів (решітки, пісковловлювачів, відстійників, хлораторної, змішувача, контактного резервуара, майданчика мулу, біофільтра або аеротенка, циркуляційно-зрошувального каналу, полів зрошення і фільтрації);
- стан і утримання водопровідно-каналізаційних мереж, оглядових колодязів всередині військових містечок; вигрібних ям і своєчасність їх очистки у військових містечках, які каналізовані на вигрібання;
- наявність експлуатаційної, службової та іншої документації.

6. ТЕРИТОРІЯ, ЯКА ЗАКРІПЛЕНА ЗА ВІЙСЬКОВОЮ ЧАСТИНОЮ (ЗГІДНО З ДЕРЖАВНИМ АКТОМ НА ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ):

- наявність документа про відведення земель під об'єкт (військову частину) (державний акт на право користування землею), коли і ким виданий, його номер, площа земельної ділянки, що відведена під даний об'єкт, використання відведеної землі за призначенням, тощо);
- заходи щодо благоустрою і озеленення території військової частини, рекультивациі (відтворення родючого шару) земель під час проведення будівельних та інших робіт, пов'язаних з порушенням родючого шару землі, проведення протипожежних заходів у лісових масивах;
- утримання території військового містечка.

7. ГАРНІЗОННЕ ЗВАЛИЩЕ (СМІТТЄЗБІРНИК ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ) СМІТТЯ:

– утримання територій військових містечок, визначення місця збирання господарсько-побутового сміття, обладнання та утримання у належному стані (наявність твердого (бетонного) покриття, огорожі для місця збирання господарсько-побутового сміття);

– ліміти викидів (скидів) забруднюючих речовин, наявність договорів за скиди і розміщення відходів та платежів за них;

– відповідність до санітарно-захисних норм місця, відведеного для гарнізонного звалища сміття (сміттєзбірника військової частини);

– утримання гарнізонного звалища сміття (сміттєзбірника військової частини).

Під час огляду території військової частини основна увага звертається на стан джерел забруднення: автопарку, котельні, складу паливо-мастильних матеріалів, заправних пунктів, пунктів збору сміття, комбінатів побутових послуг, ремонтних майстерень, фарбувальних дільниць, акумуляторних станцій, деревообробних дільниць, гальванічних цехів, сховищ із сильнодіючими отруйними речовинами та джерелами іонізуючих випромінювань, джерел водопостачання (артезіанських свердловин).

Після закінчення огляду території військової частини (джерел забруднення та природоохоронних споруд), залежно від виявлених порушень вимог чинного природоохоронного законодавства, наказів (директив) МО України, складається акт перевірки виконання заходів екологічної безпеки у військовій частині (або виписується припис щодо усунення порушень вимог природоохоронного законодавства чи постанова щодо термінового припинення об'єктів забруднення навколишнього природного середовища) з зазначенням переліку порушень вимог нормативних документів та конкретних заходів зі строками усунення, а також вказується загальна оцінка стану екологічної безпеки військової частини.

У разі виявлення грубих порушень вимог природоохоронного законодавства України (нанесення збитків навколишньому природному середовищу) один примірник акта (припису або постанови) направляється в органи військової прокуратури для притягнення до відповідальності винних посадових осіб.

2. ОСНОВНІ ВІДОМОСТІ ЩОДО ВІДПРАЦЮВАННЯ ДОКУМЕНТАЦІЇ НАЧАЛЬНИКА СЛУЖБИ РХБ ЗАХИСТУ – НАЧАЛЬНИКА СЛУЖБИ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ

2.1. Накази командира військової частини з питань організації екологічної безпеки у частині

Відпрацьовуються такі типові накази командира військової частини з питань організації екологічної безпеки:

- про призначення відповідального за виконання заходів екологічної безпеки у військовій частині;
- про призначення відповідального за облік та зберігання ДІВ у військовій частині;
- про допуск особового складу до роботи з ДІВ;
- про призначення комісії з перевірки знань особовим складом заходів безпеки під час роботи з ДІВ та ряд інших наказів залежно від специфіки конкретної військової частини.

Вказані накази начальник служби РХБ захисту – начальник служби екологічної безпеки військової частини розробляє особисто та подає їх на підпис командира військової частини перед початком зимового періоду навчання у військах, у військах це носить термін – «робочий період» (листопад). У начальника служби РХБ захисту – начальника служби екологічної безпеки повинні зберігатися витяги даних наказів.

Усі накази командира військової частини відпрацьовуються відповідно до вимог наказу МОУ № 400 від 11.11.1998 року «Про затвердження Інструкції з діловодства у Збройних Силах України» та наказу КСВ № 220 від 23.05.2008 року «Про порядок підготовки, подання на підпис, видання та розсилки наказів і директив командувача Сухопутних військ Збройних Сил України».

Зразок оформлення наказу та типові форми наказів командира військової частини з питань організації виконання заходів екологічної безпеки надано в додатках 1 – 12.

2.2. План заходів щодо охорони природи та раціонального використання природних ресурсів військової частини

Даний документ начальник служби РХБ захисту – начальник служби екологічної безпеки військової частини розробляє особисто та затверджує його у командира військової частини у листопаді місяці. У ньому повинно бути відображено ті заходи екологічної безпеки, які потребують вирішення у наступному році, виходячи з реального стану справ на об'єктах забруднення,

включаючи загальні заходи контролю. Кількість спланованих заходів не повинна перевищувати 12 – 15, з яких кількість заходів, які передбачають капітальні фінансові затрати, не повинна перевищувати 30 % від загальної кількості спланованих заходів.

Указаний документ зберігається у начальника служби РХБ захисту – начальника служби екологічної безпеки та є документом планування та звіту.

Відповідно до вимог чинного природоохоронного законодавства України та наказів Міністра оборони України, вказаний документ повинен обов'язково містити такі заходи:

- вивчення основ природоохоронного законодавства, наказів (директив) Міністра оборони України та заходи з планування екологічної підготовки особового складу;

- створення наочної природоохоронної агітації (екологічної пам'ятки водію, слюсарю-ремонтнику, слюсарю-складальнику, акумуляторнику, запра-внику ПММ, тощо);

- обладнання пунктів миття техніки системою очищення і повторного використання води та діагностичного поста токсичності відпрацьованих газів техніки;

- обладнання на складах і пунктах заправки ПММ (у місцях зливання і наливання нафтопродуктів) нафтовловлювачів (прямоків, колодязів, лотків з твердим покриттям), встановлення піддонів, напівбочок з метою виключення проливання нафтопродуктів;

- будівництво, реконструкція або капітальний ремонт каналізаційних очисних споруд, насосних станцій, колекторів виробничої та зливної каналізації;

- обладнання котельних, що працюють на твердому паливі (або на ма-зуті), пилегазовловлюючими установками або переобладнання їх на газове паливо, ліквідація малопотужних котельних з підключенням військового міс-течка до теплоцентралі міста;

- інвентаризація джерел викидів (скидів) забруднюючих речовин в навколишнє природне середовище, заплановані заходи щодо скорочення (утилізації) цих викидів і проведення екологічної паспортизації;

- огороження (озеленення) першої зони санітарної охорони (зони суво-рого режиму) джерел водопостачання (артезіанських свердловин, водонапір-них башт, тощо);

- здійснення заходів щодо раціонального використання ресурсів (ство-рення замкнених циклів використання води, встановлення засувної арматури, водомірних лічильників, проведення хімічної підготовки води на котельних, розробка режимних карт роботи котлів, обладнання місця для збирання від-працьованих нафтопродуктів, їх своєчасна здача);

– оформлення (одержання, продовження терміну) дозволів на гранично допустимі викиди забруднюючих речовин в атмосферу, спеціальне водокористування та скидання виробничих (побутових) стоків;

– встановлення (визначення, обладнання) місць збору (утилізації) господарсько-побутового сміття (відходів виробництва), контроль за станом гарнізонного (закріпленого місця) звалища сміття;

– призначення наказом відповідальних посадових осіб з організації охорони навколишнього природного середовища;

– заходи щодо благоустрою (озеленення) території військового містечка, захисту тваринного та рослинного світу в місцях дислокації військових частин, тощо.

Зразок зазначеного документа надано у додатку 16.

2.3. Перспективний план заходів щодо охорони природи та раціонального використання природних ресурсів військової частини

Даний документ начальник служби РХБ захисту – начальник служби екологічної безпеки військової частини розробляє особисто та затверджує його у командира військової частини у листопаді місяці. У ньому повинно бути відображено перспективні заходи екологічної безпеки, які потребують вирішення у наступні 2 – 5 років, виходячи з реального стану справ на об'єктах забруднення. Загальна кількість спланованих заходів не повинна перевищувати – 10, з яких кількість заходів, які передбачають капітальні фінансові витрати, не повинна перевищувати 70 % від загальної кількості спланованих заходів.

Указаний документ зберігається у начальника служби РХБ захисту – начальника служби екологічної безпеки та є документом планування та звіту.

Зразок зазначеного документа надано у додатку 17.

2.4. Плани проведення Днів охорони навколишнього природного середовища у військовій частині

Дані плани відпрацьовує начальник служби РХБ захисту – начальник служби екологічної безпеки військової частини особисто та затверджує їх у командира військової частини 2 рази на місяць, відповідно перед другою і четвертою суботою місяця.

Вони відпрацьовуються на підставі реального стану справ на об'єктах забруднення та містять загальні заходи щодо підтримання об'єктів забруднення в якісному стані. Указані документи зберігаються у начальника служби РХБ захисту – начальника служби екологічної безпеки та є документами планування та звіту.

Зразок зазначеного документа надано у додатку 13.

2.5. План проведення Дня довкілля у військовій частині

Даний план відпрацьовується начальником служби РХБ захисту – начальником служби екологічної безпеки військової частини особисто та затверджується у командира військової частини 1 раз на рік перед Днем довкілля, який проводиться у масштабі держави у квітні місяці (третя субота відповідно до Указу Президента України). Він відпрацьовується на підставі вказівок вищої служби з урахуванням заходів, які заздалегідь плануються у військовій частині щодо наведення порядку на об'єктах забруднення. Відмінністю проведення даного заходу є обов'язкова доповідь у вищу службу про хід виконання спланованих заходів (по телефону і телеграмою за підписом командира військової частини).

Указаний документ зберігається у начальника служби РХБ захисту – начальника служби екологічної безпеки та є документом планування та звіту.

Зразок зазначеного документа надано у додатку 15.

2.6. Рапорти командира військової частини про стан екологічної безпеки у частині за минулий місяць

Даний рапорт відпрацьовується начальником служби РХБ захисту – начальником служби екологічної безпеки військової частини особисто та подається 1 раз на місяць станом на 20-те число. Рапорти не відпрацьовуються у ті місяці, коли складається акт перевірки стану екологічної безпеки комісією військової частини з охорони навколишнього природного середовища (щоквартальний звіт). У рапортах начальником служби РХБ захисту – начальником служби екологічної безпеки військової частини аналізується загальний стан об'єктів забруднення у військовій частині та вказуються недоліки, які потрібно усунути у наступному місяці з метою підтримання об'єктів забруднення в якісному стані. Рапорт обов'язково повинен містити відомості щодо порядку усунення недоліків, які були вказані під час попередніх перевірок.

Рапорт повинен не тільки містити недоліки на об'єктах забруднення, але і напрямки усунення даних недоліків, у тому числі запропоновані заходи щодо покарання винних.

Рапорт зберігається у начальника служби РХБ захисту – начальника служби екологічної безпеки та є документом звіту.

Зразок зазначеного документа надано у додатку 20.

2.7. Акти перевірки стану екологічної безпеки відповідною комісією військової частини (щоквартальні звіти)

Даний акт складає комісія з питань перевірки стану екологічної безпеки у військовій частині, склад якої визначається настановним наказом по війсь-

ковій частині. Акт складається 1 раз на квартал станом на 20-те число останнього місяця кварталу. Даний акт підписує голова та члени комісії з охорони навколишнього природного середовища, після чого акт затверджується командиром військової частини. В акті комісією аналізується загальний стан об'єктів забруднення у військовій частині та вказуються недоліки, які потрібно усунути з метою підтримання об'єктів забруднення в якісному стані. Акти реєструються у стройовій частині.

Витяги з актів зберігаються у начальника служби РХБ захисту – начальника служби екологічної безпеки та є документами звіту.

Зразок зазначеного документа надано у додатку 21.

2.8. Договір на вивезення відходів

Даний договір складається між командиром військової частини та керівником міського АТП (автотранспортне підприємство), яке здійснює вивезення відходів з території військової частини на міське звалище сміття. Оплату за надання даної послуги здійснює КЕО району за відповідною статтею. Організаційні питання щодо оформлення даного договору окрім заступника командира військової частини з тилу можуть бути покладено і на начальника служби РХБ захисту – начальника служби екологічної безпеки військової частини.

Згідно з даним договором з території військової частини можуть вивозитися як тверді, так і рідинні відходи. Розрахунки щодо оформлення обсягів вивезення відходів проводить КЕО району.

Термін дії договору – 1 рік з дня його підписання.

У начальника служби РХБ захисту – начальника служби екологічної безпеки військової частини повинна зберігатися копія даного договору.

2.9. Журнал обліку порушень вимог природоохоронного законодавства у військовій частині

Даний журнал за встановленою формою відпрацьовується начальником служби РХБ захисту – начальником служби екологічної безпеки військової частини, реєструється у стройовій частині та зберігається у службі. У ньому вказуються порушення, які мали місце під час експлуатації об'єктів забруднення, та заходи щодо усунення даних порушень. Усі факти порушень доповідаються командирі військової частини.

Даний журнал є документом звіту.

Форма зазначеного журналу надано у додатку 24.

2.10. Журнал обліку перевіреного на токсичність вихлопних газів автотранспорту та талонів токсичності на автотранспорт

Даний журнал за встановленою формою відпрацьовується начальником служби РХБ захисту – начальником служби екологічної безпеки військової частини, реєструється у стройовій частині та зберігається на КТП військової частини. У ньому реєструються талони токсичності на автотранспорт військової частини та повинні обліковуватися заміри вихлопів газів техніки частини на показник забруднюваності повітря.

Даний журнал є документом звіту.

2.11. Екологічна картка військової частини

Даний документ відпрацьовується начальником служби РХБ захисту – начальником служби екологічної безпеки військової частини особисто на підставі статистичних даних стану об'єктів забруднення військової частини. Даний документ підписує командир військової частини, на ньому ставиться гербова печатка. Документ відпрацьовується 1 раз на рік у грудні місяці та його копія відправляється у вищу службу до 30 грудня поточного року.

Екологічна картка зберігається у начальника служби РХБ захисту – начальника служби екологічної безпеки та є статистичним документом.

Зразок зазначеного документа надано у додатку 26.

2.12. Донесення про стан об'єктів забруднення військової частини

Даний документ відпрацьовується начальником служби РХБ захисту – начальником служби екологічної безпеки військової частини особисто на підставі статистичних даних стану об'єктів забруднення військової частини, з урахуванням показників, які надає фінансова служба частини та служба КЕС. Цей документ є продовженням екологічної картки військової частини та розкриває основні технічні та фінансові показники об'єктів забруднення військової частини.

Даний документ підписує командир військової частини, на ньому ставиться гербова печатка. Документ відпрацьовується 1 раз на рік у грудні місяці та його копія відправляється у вищу службу до 30 грудня поточного року.

Донесення зберігається у начальника служби РХБ захисту – начальника служби екологічної безпеки та є статистичним документом.

Зразок зазначеного документа надано у додатку 25.

ДОДАТКИ

НАКАЗИ КОМАНДИРА ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ

ЗРАЗОК ПОРЯДКУ ОФОРМЛЕННЯ НАКАЗУ
КОМАНДИРА ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ

Поле
зліва 35 мм

Поле
зверху
та знизу 20 мм

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

(1 міжрядковий інтервал)

Н А К А З

(1 міжрядковий інтервал)

КОМАНДИРА ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ А0000

(1 міжрядковий інтервал)

 (дата)

м. Харків

№ _____

(2 міжрядкових інтервали)

Заголовок до наказу друкується без абзацу, малими літерами,
крапка в кінці не ставиться, не більше 5 рядків,
не більше 28 знаків у кожному з рядків.

Поле справа
10 мм

(2 міжрядкових інтервали та початок констатуючої частини)

Керуючись вимогами наказу МОУ № 171 – 1995 року.....(абзац
1,25 см)

(1 міжрядковий інтервал)

Н А К А З У Ю:

(1 міжрядковий інтервал та початок розпорядчої частини)

1. Призначити атестаційну комісію ... (абзац 1,25 см)

(2 міжрядкових інтервали після останнього пункту наказу)

Командир військової частини А000

(1 міжрядковий інтервал)

полковник

О.В.СЕРПУХОВ

(текст прізвища та ініціалів командира частини вирівнюється по крайньому правому полю та друкується великими літерами, нижнє поле складає 20 мм)

На зворотній стороні вказується:

- виконавець (Виконав: потім з нової строки посада та з нової строки звання, прізвище та ініціали виконавця, без абзацу);
- через інтервал вказується з ким даний наказ погоджувався, без абзацу (обов'язково наказ потрібно погоджувати з СПНШ по стройовій частині та кадрам і з юрисконсультом («зміст наказу вимогам чинного законодавства відповідає. Негативних правових наслідків реалізації положень наказу, у тому числі порушень законодавства, що можуть створити передумови для нанесення економічних збитків держави, не прогнозується»), якщо наказ стосується притягнення посадових осіб до матеріальної відповідальності, то і з начальником фінансової служби, з решта категорій – за необхідності, оформлення аналогічне з оформленням виконавця, між посадами осіб, з якими погоджується наказ, робиться один міжрядковий інтервал проміжку;
- текст прізвища та виконавців вирівнюється по крайньому правому полю та друкується великими літерами);
- поля складають: праве – 35 мм, решта – по 20 мм.

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Н А К А З

КОМАНДИРА ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ А0000

25.11.2009

м. Харків

№ 245

Про призначення
відповідального за організацію
екологічної безпеки

З метою якісного вирішення питань забезпечення екологічної безпеки
у військовій частині

Н А К А З У Ю:

1. Відповідальність за виконання питань забезпечення екологічної безпеки у військовій частині покласти на начальника служби РХБ захисту – начальника служби екологічної безпеки майора Василевського А.В.

2. Виконання питань забезпечення екологічної безпеки вирішувати відповідно до вимог наказу МОУ № 171 – 1995 року, підзаконних актів та постанов КМУ, директив і наказів командувачів ОК (ТРУП), АК.

3. На службу екологічної безпеки військової частини покласти виконання таких завдань:

– ведення обліку та організація контролю за зберіганням, використанням, транспортуванням джерел іонізуючого випромінювання, токсичних речовин відповідно до встановлених норм і правил;

– планування і контроль реалізації заходів щодо скорочення викидів (скидів) шкідливих речовин у навколишнє природне середовище в усіх видах діяльності військ;

– складання річного та перспективного планів охорони природи та раціонального використання природних ресурсів та контроль їх виконання;

– забезпечення своєчасного оформлення в територіальних органах Мінкобезпеки дозволу на спеціальне водокористування, граничнодопустимі норми викидів (скидів) та розміщення (складування) шкідливих речовин, контроль за своєчасним веденням та затвердженням екологічних паспортів;

– контроль за організацією екологічно правильною експлуатації та технічним обслуговуванням військової техніки, озброєння, транспортних засобів,

комунальних і побутових об'єктів, технологічних ліній та цехів, пунктів заправки і складів паливно-мастильних матеріалів;

– організація заходів з ліквідації наслідків забруднення навколишнього природного середовища в місцях дислокації військових частин;

– організація проведення інвентаризації джерел забруднення, профілактичних оглядів (ремонт) обладнання (систем) збирання, очищення і знешкодження викидів (скидів) забруднюючих речовин у навколишнє природне середовище у місцях дислокації військової частини;

– подання за підпорядкуванням до вищої служби екологічної безпеки статистичних даних щодо охорони навколишнього природного середовища та раціонального використання природних ресурсів у військовій частині;

– організація та проведення навчально-виховної роботи з особовим складом військової частини з питань охорони навколишнього природного середовища та використання природних ресурсів, забезпечення виконання вимог екологічної безпеки;

– своєчасне виявлення фактів порушення вимог чинного природоохоронного законодавства України та порушення клопотань щодо притягнення відповідних посадових осіб військової частини, винних у цьому, до відповідальності.

4. Організацію, планування та здійснення навчання особового складу з дисципліни «Основи екологічної безпеки військ» здійснювати у суворій відповідності до вимог наказу МОУ № 65 – 1996 року.

5. Контроль за виконанням даного наказу покласти на начальника штабу частини.

6. Наказ довести до усіх офіцерів та прапорщиків частини.

Командир військової частини А0000
підполковник

С.Р. АРТЕМ'ЄВ

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

КОМАНДИРА ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ А0000

25.11.2009

м. Самбір

№ _____

Про організацію виконання
заходів екологічної
безпеки військової частини

Відповідно до вимог «Положення про організацію екологічного забезпечення ЗС України», введеного в дію наказом Міністра оборони № 171 – 1995 року, та Статутів ЗС України

Н А К А З У Ю:

1. Обов'язки щодо планування заходів екологічного забезпечення, організації та контролю за їх виконанням покласти на заступника командира частини з тилу майора Іванова О.В.

2. До 25.11.09 року майору Іванову О.В. розробити та подати на затвердження відповідні наказові та плануючі документи з питань організації екологічної безпеки на 2010 рік.

3. Відповідальними за стан природоохоронних об'єктів призначити:

- котельня, водозабезпечення – начальника служби КЕС військової частини пр. ЗС України Мельника В.В.;
- склад ПММ – начальника складу ПММ прапорщика Пристая І.В.;
- сміттєзбірник – старшину батальйону РХБ захисту ст. прапорщика Добровольського В.В.;
- парк техніки та озброєння – начальника автомобільної служби військової частини капітана Казана П.І.;
- технічна територія частини – заступника командира військової частини з озброєння підполковника Олексина С.І.;
- склад (сховище) джерел іонізуючого випромінювання, радіоградувальна майстерня – командира взводу ремонтної роти ст. прапорщика Лучка О.М.;
- територія частини – згідно затвердженої схеми за підрозділами.

4. Призначити комісію з питань охорони навколишнього природного середовища у складі:

Голова комісії – заступник командира частини підполковник Старинський О.П.

Члени комісії:

- заступник командира частини з тилу майор Іванов О.В.;
- заступник командира частини з озброєння підполковник Олекшин С.І.;
- начальник КЕС працівник ЗСУ Мельник В.В.;
- начальник медичної служби майор Стрільчук О.Ю.

5. Призначити відповідальним за виконання питань поводження з відходами – заступника командира частини з тилу майора Іванова О.В.

6. Заходи виховного, освітницького характеру з питань екологічної безпеки покласти на заступника командира частини з виховної роботи полковника Довгальського А.К.

7. Відповідно до вимог директиви начальника Генерального штабу ЗС України 1998 року № 13 заступнику командира військової частини з тилу майору Іванову О.В. подавати за підлеглістю донесення щодо обліку природоохоронних споруд та джерел забруднення навколишнього природного середовища 1 раз на рік в строк до 30 грудня поточного року.

8. Організацію контролю та обліку токсичності вихлопних газів рухомих джерел забруднення покласти на начальника автомобільної служби частини капітана Казана П.І.

9. Контроль за виконанням наказу покласти на начальника штабу частини.

10. Наказ довести до всіх офіцерів, прапорщиків та працівників ЗС України, яких він стосується.

Командир військової частини А0000
підполковник

В.В. БЄЛОУСОВ

Додаток 4 (до п. 2.1)

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

КОМАНДИРА ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ А0000

25.11.2009

м. Тернопіль

№ _____

Про створення комісії з охорони
навколишнього природного
середовища та її обов'язках
на 2010 рік

З метою виконання вимог наказу МО України № 171 – 1995 р.

Н А К А З У Ю:

1. Створити на 2010 р. комісію з охорони навколишнього природного середовища на чолі з заступником командира частини з тилу та наступними членами комісії:

- начальник служби РХБ захисту – начальник служби екологічної безпеки;
- начальник медичної служби;
- начальник служби ПММ.

2. Комісію зобов'язати один раз на квартал проводити комплексну перевірку екологічного стану військової частини, перевіряти дотримання вимог природоохоронного законодавства, виконання вимог наказів і директив МО України, командуючого військами ОК (ТРУП) з питань охорони навколишнього природного середовища.

При цьому головну увагу приділити:

- наявності планів природоохоронних заходів на поточний рік і роботі, яка проводиться з їх впровадження;
- організації екологічної підготовки особового складу відповідно до програми, введеної в дію наказом МОУ № 65 від 12.03.1996 р.;
- обладнанню пунктів чистки і миття техніки системами зворотного водопостачання відповідно до «Альбому типових елементів парку і паркового обладнання»;
- наявності та обладнанню сміттєзбірників твердим покриттям і сітковою огорожею;
- технічному стану, дотриманню і порядку експлуатації каналізаційних очисних споруд, насосних станцій і котельних, наявності в них експлуатаційної документації і необхідних інструкцій для обслуговуючого персоналу;

- організації перевірки технічного стану (методом дефектоскопії) резервуарного парку, складів ПММ у термін, встановлений наказом МО України № 84 – 1994 р., і проведенню випробувань на технічних водопроводах;
- влаштуванню зон санітарної охорони навколо джерел водопостачання, їх огороженню і озелененню;
- проведенню заходів щодо економного витрачання водних ресурсів та палива;
- дотриманню в якісному стані території військової частини, особливо парків озброєння і техніки (організації тимчасового зберігання відпрацьованих мастил, списаних акумуляторних батарей, справності заправних колонок), своєчасності виведення твердих відходів;
- організації охорони лісів, закріплених за військовою частиною, від пожеж та самовільних вирубок;
- наявності дозволів на спеціальне водокористування та викид котельними забруднюючих речовин в атмосферу, лімітів і дозволів на складання і розміщення промислових і побутових відходів;
- виконанню планових заходів з будівництва і капітального ремонту природоохоронних споруд підрядним і господарськими способами;
- усуненню раніше виявлених недоліків з охорони навколишнього природного середовища.

3. Результати перевірок оформляти актами і надавати мені на розгляд і затвердження.

4. Наказ довести до всього особового складу військової частини.

Командир військової частини А0000
полковник

О.І. СЕНЧИЩЕВ

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

КОМАНДИРА ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ А0000

25.11.2009

м. Броди

№ _____

Про призначення відповідального
за радіаційну безпеку
військової частині

З метою виконання вимог наказу МО № 230 – 1988 року та дотримання правил радіаційної безпеки на території військової частини

Н А К А З У Ю:

1. Призначити відповідальним за радіаційну безпеку військової частині начальника служби РХБ захисту – начальника служби екологічної безпеки майора Резніка О.Г.

2. На відповідального за радіаційну безпеку покласти контроль виконання особовим складом вимог режиму та правил роботи з ДІВ, контроль за радіаційною обстановкою, рівнем радіоактивного забруднення та якісним здійсненням дозиметричного контролю особового складу, підтриманням відповідних технічних засобів в справному стані та готовності до застосування.

3. Начальнику служби РХБ захисту – начальнику служби екологічної безпеки в строк до 15 грудня розробити та подати на затвердження обов'язки відповідального за радіаційну безпеку військової частини та необхідну документацію, визначену вимогами керівних документів.

4. Контроль за виконанням наказу покласти на заступника командира частини підполковника Приходька В.М.

5. Наказ довести до особового складу військової частини в обсязі, що його стосується.

Командир військової частини А0000
полковник

В.М. ШТИБЕЛЬ

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

КОМАНДИРА ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ А0000

25.11.2009

м. Полтава

№ _____

Про організацію радіаційного контролю на території військової частини

З метою забезпечення режиму радіаційної безпеки на території військової частини та виконання вимог Директиви МОУ № 22 – 1996 р.

Н А К А З У Ю:

1. Організувати ведення радіаційного контролю на території військової частини відповідно до схеми контрольних точок один раз на тиждень із записом у журнал радіаційного контролю військової частини.

2. Відповідальним за організацію радіаційного контролю призначити НС РХБ захисту – начальника служби екологічної безпеки майора Ахмедова О.Г., якому визначити час зняття показників та тип приладу, який використовується для проведення радіаційного контролю.

3. У разі виявлення перевищення допустимих рівнів радіації на контрольних точках або виявлення ділянок місцевості з радіоактивним забрудненням повідомляти мені негайно.

4. Контроль за виконанням наказу покласти на заступника командира частини підполковника Шурінса В.М.

5. Наказ довести до особового складу частини в обсязі, що його стосується.

Командир військової частини А0000
полковник

В.М. ДРЮЧИН

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

КОМАНДИРА ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ А0000

25.11.2009

м. Суми

№ _____

Про призначення комісії
з визначення пільг особовому
складу, працюючому з ДІВ

З метою виконання вимог наказу МО № 284 – 1984 року

Н А К А З У Ю :

1. Призначити комісію з визначення пільг особовому складу, працюючому з джерелами іонізуючого випромінювання, у складі:

Голова комісії – заступник командира частини підполковник Борисенко В.М.

Члени комісії :

– начальник служби РХБ захисту – начальник служби екологічної безпеки майор Адамчук О.Г.;

– начальник медичної служби майор Потапенко О.І.;

– начальник зв'язку майор Мех А.О.

2. Контроль за виконанням наказу покласти на начальника штабу частини підполковника Бевз В.В.

3. Наказ довести до особового складу військової частини в обсязі, що його стосується.

Командир військової частини А0000
полковник

В.М. ГОРОХІВСЬКИЙ

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

КОМАНДИРА ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ А0000

25.11.2009

м. Харків

№ _____

Про призначення комісії
з перевірки знань особовим
складом заходів безпеки
під час роботи з ДІВ

З метою якісного виконання вимог наказу МО № 285 – 1983 року та норм радіаційної безпеки України НРБУ – 1997 року

НАКАЗУЮ:

1. Створити комісію з перевірки знань особовим складом заходів безпеки під час роботи з ДІВ у складі:

Голова комісії _____

Члени комісії: _____

2. Перевірку знань особовим складом військової частини заходів безпеки під час роботи з ДІВ здійснювати відповідно до вимог наказу МО № 285 – 1983 р. та проводити перед кожним випадком роботи з ДІВ.

3. За результатами роботи комісії складати залікову оціночну відомість у 3-х примірниках: перший – командирам підрозділів, другий – у службу РХБ захисту – службу екологічної безпеки військової частини, третій – у стройову частину.

4. Списки осіб, які допущені до робіт з ДІВ, віддавати наказом по стройовій частині перед кожним випадком роботи особового складу з ДІВ.

5. Контроль за виконанням даного наказу покласти на начальника штабу військової частини.

6. Наказ довести до всього особового складу частини.

Командир військової частини А0000
підполковник

В.Є. ГАЙДАБУКА

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Н А К А З

КОМАНДИРА ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ А0000

25.11.2009

м. Харків

№ _____

Про призначення відповідального
за прийом, облік
та інвентаризацію ДІВ

З метою якісного виконання вимог наказу МО № 285 – 1983 року та норм радіаційної безпеки України НРБУ – 1997 року

Н А К А З У Ю:

1. Відповідальним за прийом, облік та інвентаризацію ДІВ призначити начальника служби РХБ захисту – начальника служби екологічної безпеки військової частини майора Василевського А.В.

2. Комісії військової частини у складі:

Голова комісії _____

Члени комісії: _____

один раз на 6 місяців проводити контроль дотримання обліку, зберігання та використання ДІВ з відпрацюванням відомостей інвентаризації. Акти інвентаризації подавати мені на затвердження до 20.06 та 20.12 щорічно.

3. Видачу радіоактивних речовин проводити тільки з мого особистого письмового дозволу.

4. Витрати вказаних речовин оформлювати у вигляді акту за підписами членів комісії (відповідно до п. 2).

5. Зберігання ДІВ проводити у суворій відповідності до вимог наказу МО № 285 – 1983 року та норм радіаційної безпеки України.

6. Контроль за виконанням даного наказу покласти на начальника штабу військової частини.

7. Наказ довести до всього особового складу частини.

Командир військової частини А0000
підполковник

І.М. МАРТИНЮК

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

КОМАНДИРА ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ А0000

10.04.2009

м. Броди

№ _____

Про проведення Дня довкілля

Відповідно до Указу Президента України від 06.08.1998 року НР 855/98

НАКАЗУ:

1. 20.04. 2009 року у військовій частині провести День довкілля, на який залучити військовослужбовців, працівників ЗСУ та членів їх сімей.

2. Начальнику служби РХБ захисту – начальнику служби екологічної безпеки військової частини майору Адамчуку О.Г. організувати підготовку і контроль виконання комплексу заходів покращання стану довкілля.

3. Заступнику командира частини з тилу – начальнику тилу майору Кушнеруку І.В. та начальнику служби РХБ захисту – начальнику служби екологічної безпеки майору Адамчуку О.Г. скласти план проведення Дня довкілля, спланувати та організувати виконання робіт згідно з цим планом.

4. Під час проведення Дня довкілля командирам підрозділів, начальникам служб передбачити заходи з озеленення території, очистки та ремонту пунктів миття техніки, спланувати збір металобрухту, ремонт каналізаційних джерел, заходи з прибирання території від сміття.

5. Заступнику командира частини з озброєння – начальнику технічної частини підполковнику Хромову О.І. спланувати та забезпечити проведення заходів Дня довкілля необхідними транспортними засобами.

6. Контроль за виконанням наказу покласти на заступника командира частини з тилу – начальника тилу майора Кушнерука І.В.

7. Наказ довести до всього особового складу частини.

Командир військової частини А0000
полковник

М.П. НАРОЖНИЙ

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

КОМАНДИРА ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ А0000

25.11.2009

м. Тернопіль

№ _____

Про упорядкування зберігання і руху промислових відходів в частині і ведення їх обліку у 2010 році

На підставі вимог Директиви № Д – 5 від 23.10.1999 року

Н А К А З У Ю:

1. Облік промислових відходів у військовій частині згідно з журналом обліку промислових відходів здійснювати начальнику служби РХБ захисту – начальнику служби екологічної безпеки військової частини.

Промислові відходи в частині зберігати:

- а) відпрацьовані масла і нафтошлак – на складі ПММ, в окремій тарі;
- б) відпрацьовані АКБ – в акумуляторній, у визначеному місці.

2. Заступникам командира частини і начальникам служб під час руху, утворення, надходження та здавання промислових відходів надавати відповідні донесення начальнику служби РХБ захисту – начальнику служби екологічної безпеки і робити з ним звірки в цей же день.

3. Заступнику командира частини з тилу до 1.02.2010 р. укласти угоди з підприємствами комунальних господарств про передачу і утилізацію даним підприємствам з території військової частини твердих побутових відходів, укласти угоди зі спеціалізованими підприємствами, які мають ліцензію на утилізацію відходів. Вивезення твердих побутових відходів здійснювати не менше ніж один раз на тиждень.

4. Призначити наступних відповідальних за зберігання та передачу на утилізацію промислових відходів у частині:

- ЗКТ частини – за тверді побутові відходи;
- начальника служби ПММ – за відпрацьовані мастила та нафтошлак;
- ЗКО частини – за відпрацьовані АКБ, шини та металобрухт.

5. Наказ довести до всього особового складу військової частини.

Командир військової частини А0000
полковник

А.О. ЦИКЛАУРІ

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

КОМАНДИРА ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ А0000

25.11.2009

м. Гайсин

№ _____

Про створення зведеного
загону з ліквідації наслідків
застосування противником
зброї масового ураження

З метою відновлення боєздатності військової частини у випадку застосування противником ЗМУ, інших видів зброї та у разі виникнення аварій

Н А К А З У Ю:

1. Створити позаштатний зведений загін з ліквідації наслідків, до складу якого організаційно включити: хімічний розвідувальний дозор; рятувальну команду; команду локалізації та гасіння пожеж.

2. Командиром зведеного загону з ліквідації наслідків призначити заступника командира частини майора Цимбала І.Г.

3. Начальником розвідувального дозору призначити командира взводу розвідувальної роти лейтенанта Завального Ю.П.

4. Начальником рятувальної команди призначити фельдшера частини прапорщика Польового І.О. До складу команди включити штатного водія санітарного автомобіля та позаштатних санітарів-інструкторів з 1 танкової роти.

5. Начальником команди з розчищення завалів призначити начальника автомобільної служби військової частини майора Черевка Ю.О.

6. Контроль за виконанням даного наказу покласти на начальника штабу частини.

7. Наказ довести до осіб, що їх стосується.

Командир військової частини А0000
полковник

Р.А. БАТУЛІН

ДОКУМЕНТАЦІЯ ПЛАНУВАННЯ ТА ЗВІТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Командир військової частини А0000
підполковник С.О. ЩУКА

«___» грудня 2010 року

ПЛАН
проведення Дня охорони навколишнього природного середовища
у військовій частині А0000 на 17 грудня 2010 року

№	Сплановані заходи	Хто виконує	Хто контролює	Примітка
1	Проведення інструктажу з заходів безпеки під час проведення робіт	КЧ, ком. підр.	КЧ	
2	Прибирання снігу на території військового містечка	о/с підр.	ЗКТ, нач. служби РХБ захисту – нач. сл. ЕБ, ком. підр.	
3	Прибирання на сміттєзбірнику, вивезення сміття	о/с ТБ	ЗКТ, нач. служби РХБ захисту – нач. сл. ЕБ, ком. ТБ	
4	Профілактичні роботи на складі ПММ	нач. складу	Нач. сл. ПММ, нач. сл. РХБ захисту – нач. сл. ЕБ	
5	Профілактичні роботи в ПТОР та на пункті миття техніки	о/с рем. роти	ЗКО, нач. служби РХБ захисту – нач. сл. ЕБ	
6	Прибирання території в парку частини, в боксах з технікою	підр. частини	Нач. сл. РХБ захисту – нач. сл. ЕБ, ком. підр.	
7	Прибирання території, яка закріплена за частиною наказом начальника гарнізону	визн. о/с	ЗКТ, нач. служби РХБ захисту – нач. сл. ЕБ, визначені ком. підр.	

Начальник служби РХБ захисту –
начальник служби екологічної
безпеки військової частини
капітан

А.В. ЛОКАТКІН

ПРИКЛАД ВКАЗІВОК ВИЩОГО ШТАБУ (СЛУЖБИ) ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ ДНЯ ДОВКІЛЛЯ

ШТАБ ПОВІТРЯНИХ СИЛ
ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ,
СЛУЖБА РАДІАЦІЙНОГО,
ХІМІЧНОГО, БІОЛОГІЧНОГО
ЗАХИСТУ ТА ЕКОЛОГІЧНОЇ
БЕЗПЕКИ

Код 24981497
«7» квітня 2009 р.
№ 350/109/243/пс
21007 м. Вінниця
вул. Червоноармійська, 105
тел. (0432) 21 – 93 – 80

Командиру в/ч А0000

Відповідно до Указу Президента України від 6 серпня 1998 року № 855/98 «Про День довкілля», щороку в третю суботу квітня в Україні проводяться заходи, спрямовані на покращання стану навколишнього природного середовища.

З метою якісного проведення 16 квітня 2009 року Дня довкілля у військових частинах ПС ЗС України розробити відповідні плани, в яких передбачити:

1. Озеленення військових містечок (од.).
2. Прибирання території (кв. м).
3. Вивезення сміття (т).
4. Очистка та ремонт пунктів миття техніки (шт.).
5. Очистка від нафтохімічного забруднення пунктів заправки і складів ПММ (шт.).
6. Збір металобрухту (т).
7. Збір люмінесцентних ламп та обладнання місць зберігання (шт.).
8. Збір свинцевих акумуляторів та їх частин (кг).
9. Ремонт каналізаційних стоків (шт.).

Про виконання заходів доповісти по телефону «Долина – 124» до 18.00 16.04.2009 року. Узагальнені дані надати до 18.00 18.04.2009 року телеграмою звичайною на мою адресу через службу РХБ захисту та екологічної безпеки відділу оперативного (бойового) забезпечення військ штабу ПС ЗС України.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Командир військової частини А0000
полковник В.А. ГАПОН

«___» _____ 2010 року

План проведення Дня довкілля

№ з/п	Заходи, що плануються	Виконавці	Хто контролює	Примітка
1	Проведення інструктажу з заходів безпеки під час проведення робіт	Командир частини, ком. підр.	КЧ	
2	Прибирання території, яка закріплена за частиною	підрозділи частини	Ком. підр., НС РХБ захисту – нач. сл. ЕБ	
3	Прибирання та вивезення сміття з сміттєзбірника	1 мб, АТП	Ком. 1 мб, НС РХБ захисту – нач. сл. ЕБ	
4	Побілка бордюрів та стволів дерев	підрозділи частини	Ком. підр., НС РХБ захисту – нач. сл. ЕБ	
5	Посадка дерев та квітів	підрозділи частини	Ком. підр., НС РХБ захисту – нач. сл. ЕБ	

(можливо планування інших заходів)

Начальник служби РХБ захисту –
начальник служби екологічної
безпеки військової частини
майор

А.В. ВАСИЛЕВСЬКИЙ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Командир військової частини А0000

полковник С. ТЮРІКОВ

«___» _____ 2010 року

ПЛАН**заходів щодо охорони природи та раціонального використання природних ресурсів у військовій частині А0000 на 2010 рік**

№ з/п	Заходи	Строк виконання	Відповідальний за виконання	Відмітка про виконання
1	2	3	4	5
1	Проведення інвентаризації стану діючих природоохоронних споруд, визначення обсягів та строків проведення їх реконструкції (ремонту)	грудень	Заступники КЧ, начальники служб	
2	Проведення агітаційно-пропагандистської роботи з особовим складом з екологічних питань (проведення бесід, занять, доведення вимог чинного законодавства)	згідно з розкладом занять	Заступники КЧ, командири підрозділів, начальники служб	
3	Реконструкція системи очистки та повторного використання води пункту миття техніки в автопарку	липень	ЗКО, начальник АС	
4	Обладнання КТП діагностичними приладами для здійснення контролю токсичності вихлопних газів автотранспорту та бойової техніки на наявність СО та димність	червень	ЗКО, начальник АС	
5	Обладнання майданчика для зберігання та накопичення списаних акумуляторів	січень	Начальник АС, БТС	
6	Установка на пункті заправки місткостей для запобігання проливів нафтопродуктів та їх своєчасне очищення, встановлення скриньок для збору промашеного ганчір'я	березень	Начальник служби ПММ, командири підрозділів	

1	2	3	4	5
7	Обладнання твердим покриттям майданчика збирання відпрацьованих нафтопродуктів	квітень	Начальник складу ПММ, начальник служби ПММ	
8	Реконструкція вентиляційних пилогазоочисних установок котельні	травень	ЗКТ, нач. КЕС	
9	Реконструкція, ремонт комунальних об'єктів: каналізаційних очисних споруд (насосних станцій, напірних колекторів); котельних (систем очищення викидів, теплових мереж, мазутосховищ, тощо)	червень	Начальник КЕС, начальник котельної	
10.	Оформлення дозволів у територіальних природоохоронних органах на гранично допустимі викиди та скиди і на спеціальне водокористування	серпень	ЗКТ, начальник КЕС	
11	Визначення та обладнання місця збору господарсько-побутових і продовольчих відходів (обладнання майданчиків для збирання сміття, установка контейнерів, обладнання звалищ сміття, тощо)	грудень	ЗКТ, ком. ТБ	
12	Проведення заходів з упорядкування (озеленення) території частини	березень – травень	Командири підрозділів	
13	Аналіз виконання спланованих природоохоронних заходів, підведення підсумків, постановка завдань	1 раз на 6 міс.	Командир частини	
14	Підготовка та доведення до особового складу наказу командира частини про призначення відповідальної посадової особи за виконання питань охорони навколишнього природного середовища	листопад	Командир частини, начальник штабу частини	

Начальник служби РХБ захисту –
начальник служби екологічної
безпеки військової частини

майор

В.О. ШАХНО

ЗАТВЕРДЖУЮ

Командир військової частини А0000
полковник Є. БИКОВ

«___» _____ 2010 року

ПЕРСПЕКТИВНИЙ ПЛАН**заходів щодо охорони природи та раціонального використання природних ресурсів у військовій частині А0000 на 2010 – 2011 роки**

№ з/п	Заходи, що плануються	Строк виконання, що планується	Відповідальний за виконання	Відмітка про виконання
1	Придбання приладів для здійснення контролю техніки на наявність СО та димність.	III кв. 2010 р.	ЗКО	
2	Будівництво системи очистки з оборотним використанням води пункту миття техніки автопарку	III – IV кв. 2010 року	ЗКО	
3	Оформлення дозволу на спец. водокористування	III – IV кв. 2010 року	Нач. КЕС	
4	Проведення капітального ремонту пилогазоочисних установок котельної	II кв. 2011 р.	Нач. КЕС	
5	Закупівля водомірних лічильників	III кв. 2011 р.	ЗКТ	
6	Капітальний ремонт колонок заправки техніки	III кв. 2011 р.	ЗКТ	
7	Проведення занять щодо недопущення проливу нафтопродуктів під час обслуговування техніки та під час проведення ПГД	2 р. / рік	НС РХБ захисту – нач. сл. ЕБ, НС ПММ	
8	Контроль проведення Дня довкілля у військовій частині	1 р. / рік	НС РХБ захисту – нач. сл. ЕБ	

Начальник служби РХБ захисту –
начальник служби екологічної
безпеки військової частини

майор В.О. ВАТАЩУК

ЗАТВЕРДЖУЮ

Командир військової частини А0000

підполковник В.В. ХАВРО

«___» _____ 2010 року

ПЛАН
вдосконалення забезпечення радіаційної безпеки
військової частини А0000

№ з/п	Заходи, що плануються	Термін виконання	Хто проводить
1	Перевірка наявності та технічного стану озброєння та засобів РХБ захисту в підрозділах та на складі ВТМ військової частини	1 р. / квартал	НС РХБ захисту – НС ЕБ
2	Перевірка журналу ведення РХБ спостереження чергового частини	щотижнево	НС РХБ захисту – НС ЕБ
3	Тренування з позаштатними відділеннями РХБ розвідки у роботі на приладах та діях на посту РХБ спостереження	щомісячно	НС РХБ захисту – НС ЕБ
4	Проведення зборів позаштатних спеціалістів РХБ розвідки	2 р. / рік	НС РХБ захисту – НС ЕБ
5	Перевірка елементів живлення чергових приладів ведення РХБ розвідки	щомісячно	НС РХБ захисту – НС ЕБ
6	Проведення підзарядки дозиметрів ИД-1 у кімнаті чергового частини	щомісячно	НС РХБ захисту – НС ЕБ
7	Взаємодія з органами цивільної оборони з питань радіаційної обстановки в місті, доведення до особового складу частини рішень міської Ради	1 р. / квартал	НС РХБ захисту – НС ЕБ
8	Ведення карти РХБ обстановки, прогнозування даних можливих аварій на підприємствах СДОР	відпрацювати до 1.12.2009 р.	НС РХБ захисту – НС ЕБ

Начальник служби РХБ захисту –
 начальник служби екологічної
 безпеки військової частини

капітан

П.О. ЧІРВА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Командир військової частини А0000
полковник П.О. БОРТА

«___» вересня 2009 року

ПЛАН

усунення недоліків згідно акту перевірки дотримання
вимог природоохоронного законодавства
№ 03/112 від 31.08.2009 р.

№ з/п	Заходи	Відповідальний за виконання	Термін виконання	Відмітка про виконання	Примітка
1	Обладнати місце зберігання відпрацьованих ртутювмісних ламп	Нач. КЕС	до 19.09.2009		
2	Завести журнал обліку ртутювмісних ламп	Нач. КЕС	до 19.09.2009		
3	Обладнати місце зберігання відпрацьованих нафтопродуктів	Нач. складу ПММ	до 25.09.2009		
4	Обладнати місце збору промасленого ганчір'я виробничої лабораторії	Начальник виробничої лабораторії	до 15.09.2009		
5	Обладнати місце зберігання відпрацьованих акумуляторів	Ком. рем. роти	до 10.09.2009		
6	Впорядкувати місце зберігання відпрацьованих шин	Нач. скл. тех. «НЗ»	до 29.09.2009		
7	Подати заявки на кошти для оформлення дозволу на викиди в атмосферне повітря	Нач. КЕС	жовтень 2009 р.		
8	Продовжити термін дозволу на спец. водокористування	ЗКТ, Нач. КЕС	до 31.12.2009		

Начальник служби РХБ захисту –
начальник служби екологічної
безпеки військової частини
капітан

С.В. ГНАТЧЕНКО

**ЗАГАЛЬНА СТРУКТУРА РАПОРТУ НАЧАЛЬНИКА
СЛУЖБИ РХБ ЗАХИСТУ – НАЧАЛЬНИКА СЛУЖБИ
ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ КОМАНДИРУ ВІЙСЬКОВОЇ
ЧАСТИНИ ПРО СТАН ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ
В ЧАСТИНІ ЗА МІСЯЦЬ**

Командиру частини

РАПОРТ

Дійсним доповідаю, що мною перевірено виконання заходів екологічної безпеки у військовій частині за вересень місяць.

У результаті перевірки встановлено:

1. Недоліки за попереднім актом перевірки усунуті повністю (або вказати невиконані заходи і причини їх невиконання).

2. Документальна перевірка.

У частині в наявності накази МОУ № 171 – 1995 року, № 65 – 1996 року, № 279 – 1999 року, № 681 – 2007 року (конкретно вказується тільки під час першої перевірки, якщо існують інші накази, то вказати їх також).

У стройовій частині в наявності накази командира військової частини про призначення відповідального за виконання питань екологічної безпеки, про призначення відповідального за організацію виконання вимог радіаційної безпеки, про призначення комісії з перевірки знань особовим складом вимог безпеки під час роботи з РР та ДІВ, про допуск особового складу до робіт з ДІВ (вказуються окремо накази, які не відпрацьовані, конкретно накази вказуються тільки під час першої перевірки). Під час проведення наступних перевірок вказується взагалі про відпрацювання документації та наказів («Накази командира військової частини з питань організації екологічної безпеки в наявності»).

Під час першої перевірки вказується таке:

– наявність дозволів на спеціальне водокористування і викид котельнею забруднюючих речовин;

– наявність екологічних паспортів на об'єкти частини та паспортів на ДІВ;

– наявність у чергового частини інструкції щодо ведення РХБ спостереження, таблиці з сигналами оповіщення (вказується, що відпрацьовано, що – ні, термін виконання цих заходів).

Картки обліку індивідуальних доз опромінення в наявності у 100 % особового складу частини (або інший відсоток, де немає і чому). Журнал обліку

ведення РХБ спостереження у чергового частини в минулому місяці вівся своєчасно (або вказати недоліки), прилади РХБ розвідки у чергового частини в справному стані (або вказати недоліки).

Навчання особового складу з дисципліни «Основи екологічної безпеки військ» проводилося відповідно до вимог наказу МОУ № 65 – 1996 року, проведено заняття з особовим складом військової частини за темою _____ (вказати № теми, її назву та категорію тих, хто навчається).

3. Під час перевірки парку ОВТ встановлено:

– пункт чищення та миття техніки обладнаний системою зворотного використання води, система в справному стані (або вказати недоліки стосовно стану системи і строки їх усунення, якщо системи немає, то вказати спланований строк побудови);

– пункт заправки техніки ПММ обладнаний відповідно вимог керівних документів, заправні колонки у справному стані (або вказати недоліки і строк усунення);

– вказати виконання екологічних вимог в боксах зберігання техніки, на пункті обслуговування та ремонту техніки (плями від підтікання ПММ, обладнання місць стоянки техніки, зберігання ганчірок, протипожежні заходи, зберігання кислот та лугів, АКБ, у тому числі і списаних, інше);

– територія парку прибирається своєчасно (або вказати недоліки з конкретною вказівкою підрозділів, які не прибирають територію);

– особовий склад водіїв забезпечений екологічними пам'ятками водіїв на _____% (якщо не 100%, то в кого немає і причини).

4. Під час перевірки складу ПММ встановлено:

– склад ПММ обладнаний лотками і нафтовловлювачами у місцях зливання і наливання нафтопродуктів (або вказати недоліки, якщо не обладнаний, то вказати строк обладнання);

– протипожежні засоби в наявності (або вказати недоліки);

– зберігання відпрацьованих нафтопродуктів здійснюється без порушень вимог керівних документів (або вказати порушення);

– територія складу ПММ прибирається своєчасно (або вказати недоліки).

5. Під час перевірки котельної встановлено:

– документація на обслуговуючий персонал відпрацьована повністю (або вказати, що не відпрацьовано та чому);

– вказати, чи оформлений дозвіл на викид забруднюючих речовин в атмосферу (якщо не оформлений, то вказати запланований строк оформлення);

– вказати працездатність роботи газу та пилоочисних установок (недоліки в роботі);

– вказати стан утримання котельних всередині;

– вказати на стан утримання території навколо котельної.

6. Під час перевірки території, що закріплена за частиною, встановлено:

- територія військової частини прибирається в повному обсязі (вказати, де гірше, де краще);
- сміттєзбірник обладнаний відповідно до вимог керівних документів (або вказати, що не виконано та чому);
- сміття вивозиться на гарнізонне звалище згідно з договором №____ від _____ (вказати термін оформлення договору), вказати, чи своєчасно вивозиться сміття на звалище;
- стан оглядових колодязів всередині військової частини задовільний (або вказати де незадовільний та чому);
- вказати окремо на стан території, яка закріплена за військовою частиною навколо містечка відповідно до наказу начальника гарнізону (якщо така територія є).

Начальник служби РХБ захисту –
начальник служби екологічної
безпеки військової частини

майор І.Я. ВАСИЛІВ

Структура рапорту:

1. Порядок усунення недоліків, які були зазначені під час проведення попередніх перевірок екологічного стану у військової частині.
2. Документальна перевірка.
3. Перевірка парку ОВТ.
4. Перевірка складу ПММ.
5. Перевірка котельної.
6. Перевірка території частини.

Схема побудови рапорту:

1. Вказати виявлений недолік.
2. Вказати причину появи вказаного недоліку.
3. Вказати винного в появі даного недоліку.
4. Вказати запропоновані заходи щодо усунення вказаного недоліку.
5. Запропонувати заходи щодо покарання винних.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Командир військової частини А0000
полковник П.О. КОРЖ
«___» вересня 2009 року

**Акт (щоквартальний звіт)
перевірки виконання заходів
екологічної безпеки у військовій частині А0000
за III квартал 2010 року**

Комісія у складі (відповідно до настановного наказу командира військової частини) :

Голова комісії _____

Члени комісії: _____

здійснила перевірку виконання вимог природоохоронного законодавства у військовій частині за III квартал 2010 року.

У результаті роботи комісії встановлено:
(пункти акту (щоквартального звіту) аналогічні рапорту начальника служби РХБ захисту – начальника служби екологічної безпеки командира військової частини щодо виконання заходів екологічної безпеки за місяць).

Голова комісії _____

Члени комісії: _____

25 вересня 2010 року

**Акт проведення інвентаризації джерел забруднення
навколишнього природного середовища
військової частини**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Командир військової частини А0000

полковник О.В. ГАЛАК

«___» грудня 2009 року

**Акт
проведення інвентаризації джерел забруднення
навколишнього природного середовища військової частини А0000
станом на 1. 01.2010 р.**

Відповідно до вимог наказу МОУ № 171 – 1995 року, № 300 – 1997 року, комісія в складі:

Голова комісії: НС РХБ захисту – начальник служби екологічної безпеки майор Майданович О.Г.

Члени комісії:

– ЗКО частини підполковник Вавришин В.В.;

– ЗКТ частини підполковник Зубович П.Г.;

– начальник медичної служби майор Корецький Е.В.;

– начальник КЕС капітан Демідов О.Ю.

у період з 15 по 17 грудня 2009 року провела інвентаризацію джерел забруднення навколишнього природного середовища військової частини.

У результаті проведення інвентаризації джерел забруднення встановлено:

1. Територія закріплена за військовою частиною відповідно до державного акту на право користування землею, виданого у 2004 р., № 2544, площа земельної ділянки – 76 га. Відведені землі використовуються за призначенням.

2. Водопостачання військової частини відбувається з міськводопроводу – 26 куб. м на добу. Облік водопостачання організований та ведеться без порушень. Водомірні лічильники в наявності в кількості 7 шт., тип ЛДРЛ № 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550.

Дозвіл на спец. водокористування в наявності, виданий у 2007 р. на 5 років, дозвіл погоджено з місцевими природоохоронними органами, органами екологічної безпеки, м. Київ.

3. Водовідведення: каналізаційні та господарсько-побутові стоки – 205 куб. м на добу надходять до міської каналізаційної системи, згідно з дозволом.

4. Котельня – 1, працює на газі, обладнана установкою «Циклон». Обсяг річної потреби в газі 22200 куб. м, загальний об'єм викидів забруднюючих речовин складає _____ куб. м. Дозвіл на викид забруднюючих речовин в атмосферне повітря в наявності, виданий (найменування органу, який видав дозвіл), дата видачі, термін дії – до 2011 р.

5. Парк техніки – 1, обладнаний системою зворотного використання води, в справному стані. Обладнаний пункт діагностики вихлопних газів – 1. Пункт заправки ПММ – 1, заправні колонки в справному стані, лотки з піском в наявності. Майданчик щоденного технічного обслуговування, ПТОР, місця стоянки машин та інші елементи парку обладнані відповідно вимог керівних документів.

6. Склад ПММ – 1, обладнаний нафтовловлювачами, з твердим покриттям, резервуари напівзаглиблені, обваловані, дефектоскопія резервуарів проведена, засоби пожежогасіння в наявності. Має технічне освідчення № 223 від 2008 р. Обладнане місце для відпрацьованих мастил.

7. Акумуляторна – 1, обладнана системою нейтралізації виробничих стічних вод, кислот системою вентиляції, витяжкою, обладнане місце для зберігання та накопичення списаних АКБ.

8. Сміттєзбірник – 1, обладнаний та утримується у належному стані. Договір на вивезення сміття в наявності, ліміти викидів і розміщення відходів розроблено.

Голова комісії:
майор

О.Г. МАЙДАНОВИЧ

Члени комісії :
підполковник
підполковник
майор
капітан

В.В. ВАВРИШИН
П.Г. ЗУБОВИЧ
Е.В. КОРЕЦЬКИЙ
О.Ю. ДЕМІДОВ

Аналіз стану виконання заходів екологічної безпеки у військовій частині

Виконання заходів екологічної безпеки військової частини А0000 проводилось відповідно до плану заходів щодо охорони природи та раціонального використання природних ресурсів військової частини А0000 на 2009 рік.

Результати виконання:

1. Проведено інвентаризації джерел забруднення навколишнього природного середовища військової частини.

2. Джерела іонізуючого випромінювання зберігаються відповідно до «Основних санітарних правил роботи з радіоактивними речовинами», розміщені в заглибленому сховищі, сигналізація до вхідних дверей підведена, знаходиться в справному стані, пульт сигналізації знаходиться у чергового частини. Облікова документація ведеться у повному обсязі.

3. В цілому територія військового містечка підтримується в екологічно - безпечному стані.

4. Відповідно до Указу Президента України від 6.08.1998 № 855/98 у військовій частині було організовано і проведено День довкілля.

5. Проведено утилізацію озброєння і засобів РХБ захисту з строком експлуатації, що минув, і подальше їх списання постачальним органом.

6. Обладнано місця зберігання харчових відходів.

7. На пунктах миття автотранспорту (техніки) система очищення та зворотного використання в наявності, їх ремонт та очищення проводиться своєчасно.

8. Грубих порушень в екологічному стані на об'єктах військової частини не було. До відповідальності за порушення екологічної безпеки ніхто не притягувався.

9. У військовій частині найбільш небезпечні в екологічному відношенні такі об'єкти:

– склад ПММ	1 шт.;
– КНС (каналізаційно-насосна станція)	2 шт.;
– сховище джерел іонізуючого випромінювання	1 шт.;
– сховище дезактивуєючих, дегазуючих і дезінфікуючих речовин, розчинів і вогнесумішей	1 шт.;
– склади боєприпасів	2 шт.

Для покращання екологічного стану плануються наступні основні заходи:

1. Якісне покращання стану елементів сховищ і інших комунальних споруд за рахунок проведення поточного ремонту.

2. Утилізація озброєння і засобів РХБ захисту зі строком експлуатації, що минув, і списання їх постачальним органом.
3. Проведення паспортизації об'єктів військової частини.
4. Оформлення і узгодження в територіальних органах Мінекобезпеки дозволів на спеціальне водокористування, на граничнодопустимі норми викидів і розміщення отруйних речовин.
5. Інвентаризація джерел іонізуючого випромінювання і інших отруйних речовин.
6. Профілактичний огляд (ремонт) обладнання систем очищення і знищення викидів забруднюючих речовин у навколишнє природне середовище в районі дислокації військової частини.
7. Організація екологічно-безпечної експлуатації і технічного обслуговування військової техніки, озброєння, транспортних засобів, комунальних і побутових об'єктів, пунктів заправки і складів ПММ.
8. Організація і проведення навчально-виховної роботи з особовим складом військової частини з питань охорони навколишнього природного середовища і використання природних ресурсів.
9. Перевірка відповідності санітарно-захисним нормам місць, відведених для сміття і харчових відходів.

Начальник служби РХБ захисту –
начальник служби екологічної безпеки
військової частини А0000

майор

В.А. РЕЗНІК

ЖУРНАЛ
обліку порушень вимог природоохоронного законодавства
військової частини А0000

№ з/п	Військова частина	Місце дислокації	Порушення природоохоронного законодавства (дата, вид)	Відповідальний за стан екологічної безпеки
-------	-------------------	------------------	---	--

Р О З Г О Р Т А Н Н Я

Дисциплінарна, матеріальна та кримінальна відповідальність за порушення вимог природоохоронного законодавства	Акт, припис, номер, дата, хто перевіряв	Виконані заходи з усунення недоліків природоохоронного законодавства	Примітка
---	---	--	----------

ДОКУМЕНТИ СТАТИСТИКИ

ДОНЕСЕННЯ
про стан екологічної безпеки джерел забруднення
навколишнього природного середовища
у військовій частині

№ з/п	Природоохоронні споруди, джерела забруднення та їх характеристики	Одиниці вимірювання	Кількість
1	Котельні разом: з них: – працюють на газі – працюють на мазуті – працюють на твердому паливі – обладнані установками «Циклон» Загальний об'єм викидів забруднюючих речовин Платня за нормативні викиди Штрафи	шт. шт. шт. шт. тис.м ³ тис. грн тис. грн	
2	Каналізаційні очисні споруди (КОС) разом: з них: – КОС біологічного очищення – з загальним об'ємом скидів – КОС механічного очищення – з загальним об'ємом скидів Фактичний скид стічних вод на КОС Потребують реконструювання та капітального ремонту Платня за нормативні скиди Штрафи	шт. шт. тис.м ³ /рік шт. тис.м ³ /рік тис.м ³ /рік шт. тис. грн тис. грн	
3	Склади ПММ разом: з них : – мають сітку спостережних свердловин – обладнані дощовою каналізацією – мають технічне освідчення – потребують обладнання дощовою каналізацією Аварійний скид ПММ на ґрунт Штрафи за забруднення нафтопродуктами	шт. шт. шт. шт. тис.м ³ /рік тис. грн	

№ з/п	Природоохоронні споруди, джерела забруднення та їх характеристики	Одиниці вимірювання	Кількість
4	Парки техніки		
	разом:	шт.	
	з них:		
	– з пунктами очищення та мийки	шт.	
	– у тому числі з оборотним використанням води	шт.	
	Пункти діагностики вихлопних газів	шт.	
5	Платня за землю	тис. грн	

(в донесенні вказуються усі існуючі у військовій частині об'єкти забруднення)

Командир військової частини А0000
полковник В.В. ДЯДЧЕНКО

**ЕКОЛОГІЧНА КАРТКА
військової частини**

1. Джерела водопостачання – від міського водоканалу

2. Водокористування:

– міський водопровід – 35 куб. м за добу. Водомірних лічильників немає, нарахування за водоспоживання здійснює КЕЧ району.

3. Водовідведення:

– господарчо-побутові стоки – 35 куб. м на добу;
– промислові стоки – 4 куб. м за добу.

4. Місце скиду стічних вод:

– каналізація – 20 куб. м на добу;
– на рельєф місцевості – 5 куб. м на добу;
– водоймище – скиду немає.

5. Перелік джерел забруднення навколишнього природного середовища:

разом: 5 шт., з них:
– склади ПММ – 2;
– автопарк – 2;
– акумуляторний цех – 1.

6. Способи знешкодження та утилізації відходів:

– відходи з сміттєзбірника вивозяться відповідно до договору з АТП технікою зазначеної організації.

7. Загальна земельна площа – 76,5 га

Командир військової частини А0000
підполковник С.А. ПИСАРЄВ

ІНСТРУКЦІЇ КОМАНДИРА ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Командир військової частини А0000

полковник

О.О. ЗОНОВ

«___» липня 2009 року

ІНСТРУКЦІЯ з охорони праці під час роботи з джерелами іонізуючого випромінювання

1. Джерело іонізуючого випромінювання (ДІВ) – це об’єкт, який містить радіоактивну речовину і є технічним пристроєм, який створює або у визначених умовах здатний створити іонізуюче випромінювання.

Джерелами іонізуючого випромінювання у військовій частині є військові дозиметричні прилади з радіоактивними речовинами (радіоактивні джерела для градування і перевірки працездатності приладів та гамма-установки для градування приладів, ремонтні комплекси, тощо).

2. У військовій частині безпосереднє керівництво забезпеченням радіаційної безпеки покладається на начальника служби радіаційного, хімічного, біологічного захисту – начальника служби екологічної безпеки військової частини, а там, де така посада штатом не передбачена, на осіб, призначених наказом командира військової частини.

3. У військовій частині, де проводяться роботи з ДІВ, розробляється інструкція з забезпечення радіаційної безпеки.

У військовій частині також повинна бути розроблена інструкція з ліквідації наслідків аварій, які можуть спричинити переопромінення особового складу і забруднення навколишнього природного середовища.

4. Зберігання ДІВ проводиться відповідно до вимог наказу МО № 285 – 1983 р. та ДГШ НГШ ЗСУ № 123 від 14.12.92 р.

Джерела іонізуючих випромінювань постійно тримаються в штатних контейнерах (пеналах) і зберігаються у металевих сейфах, до яких виключається доступ сторонніх осіб. Сейфи повинні замикатися на замок і запечатуватися печаткою відповідального за зберігання. Приміщення та ключі від приміщень, де зберігаються ДІВ, здаються у неробочий час черговому частини. Приміщення обладнуються охоронною сигналізацією. На сейфи наноситься знак «Радіаційна небезпека». У сейфі повинен бути опис джерел з вказівкою найменування джерел, їх номера, активності джерел відповідно до паспорта, прилади (пристрої), у комплект яких вони входять, номер приладу (пристрою).

У відповідального за облік і зберігання ДІВ повинна бути картка-схема розташування ДІВ у сховищі.

5. До робіт з ДІВ допускається особовий склад, який пройшов огляд медичною комісією, навчений основам радіаційної безпеки та отримав інструктаж на робочому місці.

6. Видача радіоактивних речовин з міст зберігання на робочі місця проводиться тільки за письмовим дозволом командира військової частини. Видача і повернення радіоактивних речовин реєструється у прибутково-видатковому журналі.

7. У приміщенні, де проводяться роботи з джерелами іонізуючих випромінювань, повинні бути тільки фахівці, безпосередньо зайняті роботою. Усьому особовому складу, який залучений до робіт з ДІВ, повинні бути видані індивідуальні дозиметри.

8. Після закінчення робіт потрібно ретельно вмити руки і за допомогою приладів переконатися у відсутності їх радіоактивного забруднення.

9. У випадку виявлення втрати джерел іонізуючих випромінювань негайно приймати всі заходи щодо їх розшуку. Про факт втрати доповідати вищому командуванню і органу управління медичної служби. У випадку втрати джерел іонізуючих випромінювань за межами військової частини, крім того, інформувати місцеві органи Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України.

10. ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ:

- використовувати джерела не за призначенням;
- зберігати їх у місцях, не визначених штатними місцями зберігання;
- переносити джерела іонізуючих випромінювань до місць використання без штатних контейнерів і пеналів;
- брати (доторкатися, переносити) джерела руками (дозволяється брати пінцетом за ланцюжки або підложку);
- класти джерела іонізуючих випромінювань активною поверхнею на різні предмети (поверхні);
- приймати їжу, пити, палити, справляти природні потреби упродовж усього періоду роботи з джерелами;
- використовувати джерела з пом'ятими або негерметичними ампулами, пошкодженими активними поверхнями (подряпинами, тріщинами, відшаруванням захисних плівок);
- КАТЕГОРИЧНО ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ залишати джерела іонізуючих випромінювань без догляду, передавати їх навіть тимчасово стороннім особам, виносити без письмового дозволу.

11. Джерела іонізуючих випромінювань непридатні для подальшого використання вважаються радіоактивними відходами і повинні здаватися військовим частинам, звідки вони отримуються, для тимчасового їх зберігання з подальшим захороненням.

Начальник служби РХБ захисту –
начальник служби екологічної безпеки
капітан С.П. СТАСЕНКО

ЗАТВЕРДЖУЮ

Командир військової частини А0000
полковник В.В. САРАЙ

«___» _____ 2009 р.

ІНСТРУКЦІЯ з забезпечення радіаційної безпеки

Радіаційна безпека у військовій частині організовується згідно з вимогами чинного законодавства України, Законів України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку», «Про поводження з радіоактивними відходами».

Під час збереження виробів, що містять джерела іонізуючих випромінювань, необхідно додержуватися заходів щодо забезпечення радіаційної безпеки. Під час організації та проведення робіт з ДІВ необхідно суворо дотримуватись порядку та правил експлуатації, визначених в інструкції, технічному опису або в іншій документації на ДІВ, загальних правил поводження з ДІВ.

Допускати до роботи з ДІВ особовий склад дозволяється тільки після здачі заліків з виставленням оцінки та складанням акту комісією військової частини. Особи, які призначені до роботи з ДІВ, повинні раз на рік проходити поглиблений медичний огляд та допускатися до роботи з дозволу військово-лікарської комісії.

Прийом, облік та зберігання ДІВ організовується на підставі ст. 53 наказу № 285 – 1983 року. ДІВ дозволено зберігати в спеціально обладнаному приміщенні на складі ДІВ. Відповідальним за прийом, облік, зберігання ДІВ окрім начальника служби РХБ захисту – начальника служби екологічної безпеки військової частини може бути призначено і начальника складу ДІВ. Видачу ДІВ з місця зберігання для проведення будь-яких робіт дозволяється проводити з письмового дозволу командира військової частини, після наказу на проведення відповідних робіт.

Радіаційний контроль на території військової частини організується під керівництвом начальника служби РХБ захисту – начальника служби екологічної безпеки військової частини силами поста РХБ спостереження.

Радіаційний контроль проводиться на території військової частини раз на тиждень із записом у журнал радіаційного контролю частини. У разі виявлення перевищення допустимих рівнів радіації на контрольних точках або виявлення ділянок місцевості з радіоактивним забрудненням негайно повідомляти про це командира військової частини та оперативного чергового.

Начальник штабу військової частини А0000
підполковник П.А. КОЛЯДА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Командир військової частини А0000

полковник В.М. БАШКАТОВ

«___» _____ 2009 р.

ІНСТРУКЦІЯ з організації видачі ДІВ на робочі місця

Видача джерел іонізуючого випромінювання організовується відповідно до вимог наказу МО № 285 – 1984 р.

ДІВ видаються для проведення будь-яких робіт згідно за письмовим наказом командира військової частини, де повинно бути вказано:

- тип джерела;
- номер джерела;
- номер контейнера;
- номер паспорта.

Крім того в наказі зазначається:

- посадова особа, якій дозволяється отримувати ДІВ;
- вид робіт, що проводяться з ДІВ;
- термін, на який видається ДІВ.

ДІВ видається безпосередньо посадовій особі, визначеній в наказі командира військової частини згідно з накладною постачального органу (служби), про що робляться записи в книзі обліку матеріальних цінностей та прибутково-видатковому журналі обліку ДІВ.

Усі вмонтовані в прилади джерела передаються разом з приладами.

Перенесення та перевезення джерел після їх отримання зі складу військової частини повинно проводитись в спеціальних контейнерах, які забезпечують необхідний захист особового складу від опромінення та забруднення радіоактивними матеріалами.

Начальник служби РХБ захисту –
начальник служби екологічної
безпеки військової частини

майор Ю.А. БСЛОВ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Командир військової частини А0000

полковник М.Е. КОРЕЦЬКИЙ

«___» _____ 2009 р.

ІНСТРУКЦІЯ
з виконання заходів протипожежної безпеки на складі
військово-технічного майна

Начальник складу відповідає за протипожежний стан на складі та несе матеріальну відповідальність за заподіяні збитки внаслідок пожежі.

В І Н П О В И Н Е Н:

- знати місце знаходження засобів пожежогасіння, уміти володіти ними та утримувати в постійній готовності до використання;
- підтримувати постійну чистоту на складі та прилеглих територіях;
- складати майно таким чином, щоб прохід не був захарашений та довжина між стелажми не перевищувала нормативних розмірів;
- щоденно після закінчення роботи вимикати електромережу сховища;
- у випадку виникнення пожежі негайно доповісти черговому військової частини, викликати пожежну команду та приступити до гасіння пожежі всіма наявними засобами, вжити заходів з рятування майна.

З А Б О Р О Н Я Є Т Ь С Я:

- допускати на територію складу осіб з сірниками та іншими запалювальними речовинами;
- палити та застосовувати відкриті джерела вогню;
- захарашувати проходи до пожежного інвентаря;
- допускати осіб, які не пов'язані з роботою на складі.

Начальник служби РХБ захисту –
начальник служби екологічної
безпеки військової частини

майор В.М. ЦИМБАЛЮК

ЗАТВЕРДЖУЮ

Командир військової частини А0000

полковник

В.О. ТИНДИК

«___» _____ 2009 р.

ІНСТРУКЦІЯ

стосовно порядку дій особового складу під час аварій на залізничному транспорті та на підприємствах з витоком сильнодіючих отруйних речовин (СДОР)

З метою оповіщення про виникнення безпосередньої загрози ураження СДОР і своєчасного прийняття особовим складом заходів захисту подається сигнал «ХІМІЧНА ТРИВОГА». За цим сигналом підрозділи військової частини та органи МНС інформуються, якими СДОР забруднена атмосфера, та передаються рекомендації щодо захисту підрозділів.

Про факт хімічно-небезпечної аварії сигнал «ХІМІЧНА ТРИВОГА» передається тільки тим підрозділам, які в найближчий час можуть опинитися або вже знаходяться в зоні дії СДОР.

Тимчасова евакуація особового складу та населення враховує питання їх виведення із району зараження з метою виключення або зменшення ступеня ураження. Вона організовується відповідними командирами та місцевими органами влади. Маршрути евакуації вибираються з урахуванням існуючої хімічної обстановки, метеорологічних умов і відмічаються добре видимими знаками.

Евакуація особового складу підрозділів, враховуючи швидкість розвитку аварії, може викликати значні труднощі, пов'язані з можливістю виникнення хаосу серед населення. Найбільш ефективна тимчасова евакуація особового складу може бути проведена до підходу первинної хмари СДОР.

Під час аварій на залізничних пунктах пропуску «Щорс – зал.», «Добрянка – зал.», «Чернігів – зал.» необхідно негайно провести евакуацію особового складу.

Локалізація та ліквідація осередку хімічного ураження здійснюється всіма силами та засобами відповідно до плану ліквідації аварії. Командир підрозділу (позаштатний хімік-дозиметрист) веде спостереження за напрямком та швидкістю пересування хмари. Концентрація СДОР в осередку хімічного ураження визначається за допомогою ВПХР.

З метою локалізації хмари зараженого повітря здійснюється постановка відсічних водяних завіс на шляху розповсюдження газової хмари. Водяні завіси ставлять на декількох рубежах перпендикулярно до всієї хмари зара-

женого повітря. Перший рубіж визначається в зоні смертельних концентрацій, подальші рубежі – в зонах з вражаючими концентраціями. Також в місцях аварії проводиться ремонт обладнання та ємностей, перекачка СДОР в резервні ємності, обвалування місць розливу та улаштування пасок.

Дегазація СДОР в місцях аварії проводиться відповідними розчинами або розбавленням водою. Роботи проводяться з навітряної сторони з використанням протипожежних машин або військових авторозливних станцій. У випадку неможливості провести нейтралізацію СДОР, заражену землю збирають в поліетиленові мішки та ховають в могильниках. Дегазація одягу, засобів захисту проводиться на станціях знезараження одягу.

Надання першої медичної допомоги

Перша медична допомога ураженим СДОР в осередку хімічного ураження може бути надана як шляхом само - і взаємодопомоги, так і санітарними постами.

На ураженого необхідно швидко надіти протигаз і вивести або винести його із зони зараження на чисте повітря, звільнити від стягувального одягу. Протигаз з ураженого знімають після його виходу з зони зараження. У разі виявлення симптомів отруєння, ураженим вводиться відповідний антидот, якщо ж вони нарастають, антидот вводять повторно.

У випадку послаблення дихання або його зупинки у ураженого необхідно негайно на незараженій території зробити йому штучне дихання.

У разі потрапляння СДОР на шкіру необхідно провести часткову санітарну обробку, використовуючи для цього індивідуальний протихімічний пакет або спеціально приготований з цією метою знезаражуючий розчин в залежності від виду СДОР. Очі, рот, носоглотку промивають чистою теплою водою або 2 – 5 % розчином соди.

Забезпечується швидка евакуація уражених з осередку хімічного ураження в лікувальні заклади. Під час транспортування уражених необхідно стежити за їх станом, приймати необхідні заходи до його покращання. За наявності в ураженого кровотечі медична допомога надається йому в першу чергу.

Начальник штабу військової частини А0000
полковник С.С. БРЯНКІН

ЗАТВЕРДЖУЮ

Командир військової частини А0000

полковник В.О. БОБРОВ

«___» _____ 2009 р.

ІНСТРУКЦІЯ

щодо дій особового складу під час повені

Основними причинами більшості повеней є сильні дощі, інтенсивне танення снігів, льодовиків, річкові паводки. Особливу небезпеку становлять повені, які виникають внаслідок обвалів гірських порід, раптового прориву дамб. У даний період затоплення можуть викликати затори, які являють собою скупчення льоду, який утворює льодову пробку. Під час повені велике значення мають своєчасне оповіщення та проведення евакуації особового складу, населення, матеріальних засобів із можливого району затоплення.

Особовий склад перед евакуацією в незатоплені райони повинен проводити такі роботи з захисту свого підрозділу:

- відключити воду, газ, електроенергію;
- на верхні поверхи будівель перенести майно, яке не підлягає евакуації;
- в деяких випадках вікна і двері оббити дошками та фанерою;
- майно, яке підлягає евакуації, виносити на місце збору та вивозити з району затоплення.

Якщо особовий склад залишився на території, яка була затоплена, то потрібно виконувати такі заходи:

- не вживати в їжу продукти, які були змішані з водою, не пити не переварену воду;
- не користуватися електроприладами;
- після спаду води особовий склад повертається до місць постійної дислокації та виконує роботи щодо ліквідації наслідків повені.

До найважливіших заходів відносять:

- відвід води із затоплених ділянок і їх осушення;
- завалення та збирання напіврозвалених споруд, які не підлягають відновленню;
- відкачування води із підвальних та інших приміщень, які були затоплені;
- ремонт пошкоджених водою будівель, комунальних та енергетичних мереж, ділянок доріг;
- очищення затоплених ділянок території підрозділів.

Начальник штабу військової частини А0000

полковник

В.Г. БОБРОВСЬКИЙ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Командир військової частини А0000
полковник В.М. ГАЙДАРЬ

«___» _____ 2009 р.

ІНСТРУКЦІЯ про порядок провітрювання сховища

Начальник сховища відповідає за прийняте на зберігання майно, кількісний його облік, правильне і своєчасне провітрювання сховища.

Провітрювання сховища під час туману, дощу, снігопаду, сильного вітру **ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ**.

У холодну пору року для запобігання різкого охолодження виробів провітрювання за температури зовнішнього повітря нижче температури повітря в сховищі не рекомендується.

Зимою і весною під час короткотривалого провітрювання сховищ (в межах 15 – 20 хв.) відкриваються вентиляційні улаштування та витяжні труби.

У теплий час року з метою довготривалого провітрювання штабелів, майна в сховищах відкриваються усі вікна та витяжні труби, двері, а під час зберігання майна на відкритих майданчиках піднімаються краї брезенту.

Під час відкривання дверей та вікон вживаються всі заходи для захисту майна від потрапляння на нього прямих сонячних променів та атмосферних опадів.

Начальник служби РХБ захисту –
начальник служби екологічної
безпеки військової частини

майор

А.І. БАТАЛОВ

ВИСНОВКИ

Формування екологічної культури – складний і багатогранний процес, який має розпочинатися ще в сім'ї, коли дитина тільки почала розмовляти й ходити та сприймати навколишній світ. Доведено, що екологічна поведінка людини ґрунтується не тільки на діях, які породжені розумом, але й вмотивована давніми генетико-вродженими програмами: «не вбивай собі подібного», «оберегай власне місце існування», і тому формування екологічних мотивів і переконань важливо, на наш погляд, починати ще до того, як людина отримує психофізіологічну можливість, здатність до повного критичного переосмислення фактів, ідей, і продовжувати все життя, досягаючи поступового оволодіння системою знань про навколишнє природне середовище та засвоєння основних принципів екологічної освіти і виховання. Безперервна екологічна освіта стає найнеобхіднішим завданням сучасності, і центральним ядром її здійснення має бути загальноосвітня школа.

Ефективність процесу розвитку екологічної освіти значною мірою залежить від методичної та практичної підготовки майбутніх офіцерів – фахівців РХБ захисту та екологічної безпеки, від ступеня і характеру прояву в них таких особистісних якостей, як інтерес до предмета майбутньої спеціальності, самостійність в оволодінні професійною освітою, схильність до інновацій у професійній діяльності та інших.

При цьому, безумовно, одним з найважливіших питань є якісне відпрацювання документації начальника служби РХБ захисту – начальника служби екологічної безпеки з питань екологічної безпеки.

Екологічна освіта майбутніх офіцерів і, особливо, фахівців РХБ захисту та екологічної безпеки покликана виховувати в них та в їх майбутніх підлеглих культуру взаємовідносин з навколишнім природним середовищем, тому саме в сучасних умовах екологічна культура розглядається як необхідний компонент професійної культури офіцера, будь то командир взводу, роти, військової частини чи науково-педагогічний працівник ВВНЗ (ВНП), які живуть і працюють у ХХІ сторіччі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Екологічна безпека військ / [Підлісна М.С., Мазор І.Г., Катиренчук Б.А. та ін.] ; під ред. В.І. Гусева. – К.: ГУВО МО України, 1998. – 130 с.
2. Махкамов М.М. Охорона природного середовища у Збройних Силах України / Махкамов М.М. – К.: Варта, 1998. – 208 с.
3. Артем'єв С.Р. Збірник форм документів та наказів з питань екологічної безпеки, що розробляються у військовій частині / Артем'єв С.Р., Карєєв А.Г., Вальченко О.І. – Х.: ХІТВ, 2004. – 52 с.
4. Артем'єв С.Р. Основи екологічного забезпечення військ: курс лекцій / Артем'єв С.Р. – Х : ХІТВ, 2005. – 280 с.
5. Артем'єв С.Р. Основи екологічного забезпечення військ: практикум / Артем'єв С.Р. – Х : ХІТВ, 2005. – 60 с.
6. Напрямки вдосконалення природоохоронної діяльності в ЗСУ / [Ситник Ю.І, Лисенко О.І., Чумаченко С.М. та ін.]; під ред. О.І. Лисенка. – К.: ННДЦ ОТ і ВБ України, 2006. – 424 с.
7. Артем'єв С.Р. Основи екологічної безпеки військ / Артем'єв С.Р., Ватащук П.Г., Ільяшенко Т.О. – Х.: ХФВП, 2007. – 120 с.

Навчальне видання

**ДОКУМЕНТАЦІЯ ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ
З ПИТАНЬ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ.
ФОРМИ ДОКУМЕНТІВ**

Навчальний посібник

Автор
Артем'єв Сергій Робленович

Редактор С.А. Попова
Комп'ютерна обробка та верстка Л. Бєденко

Підписано до друку 2009. Формат 60x84/16
Друк – ризографія. Гарнітура Таймс. Ум. друк. арк. 3,72
Тираж 50 прим. Замовлення №

Друкарня гвардійського ордена Червоної Зірки факультету військової підготовки імені Верховної Ради України Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

61034, м. Харків – 34, Полтавський шлях, 192,
тел. 372 – 61 – 67, додатковий 3 – 48